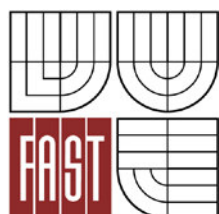

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV ARCHITEKTURY

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF ARCHITECTURE

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ SPOLEČENSKÉHO CENTRA OBYTNÉHO SOUBORU BRNO-LESNÁ

URBAN CONCEPT OF SOCIAL CENTER IN RESIDENTIAL COMPLEX BRNO-LESNÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE
DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

BC. VLADIMÍRA OLIVOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. arch. RADOVAN HERZAN

BRNO 2015

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3504 Architektura a rozvoj sídel
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3501T014 Architektura a rozvoj sídel
Pracoviště	Ústav architektury

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant	Bc. Vladimíra Olivová
Název	Urbanistické řešení společenského centra obytného souboru Brno-Lesná
Vedoucí diplomové práce	Ing. arch. Radovan Herzan
Datum zadání diplomové práce	30. 11. 2014
Datum odevzdání diplomové práce	22. 5. 2015
V Brně dne 30. 11. 2014	

.....
doc. Ing. arch. Antonín Odvárka, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

Územní plán města Brna

Situace místa stavby – polohopis a výškopis

Holl, Steven: Paralaxa; Era 2003

Day, Christopher: Duch a místo, ERA 2004

Neufert, Ernst: „Navrhování staveb“, Consultinvest Praha 2000

Průzkumná a analytická dokumentace řešeného území Vámi vypracovaná

Vyhláška 398/2009 Sb. o obecných požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb

Vyhláška 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby

Další související vyhlášky, technické normy, hygienické předpisy a odborná periodika

Zásady pro vypracování

Předmětem zadání je urbanistické řešení společenského centra městské části Brno-sever na jihu obytného souboru Brno-Lesná. Hlavní cílem řešení je navrhnout kulturní a společenské centrum, ve kterém budou umístěny provozny jako nová radnice a úřad městské části Brno-sever, společenský sál, případně divadlo, restaurace, kavárny s terasami, obchody, sportovní zařízení, bydlení různého typu, poliklinika atd. Důležitým úkolem urbanistického řešení je vhodná úprava parteru kolem stávající zástavby tak, aby byla podpořena návaznost na provozní a funkční strukturu obytného souboru.

Navržený komplex bude tvořit jižní nástupní prostor sídliště Lesná, musí zajistit přístup prostředky hromadné dopravy (tramvaj, autobus, vlak), ale současně i cyklisty a pěšími. Nabídne dostatek parkovacích míst pro všechny aktivity i rezervu pro obyvatele sídliště Lesná.

Diplomová práce bude obsahovat:

- Dokladovou část
- Urbanistickou studii
- Model

Výkresová část bude zpracována s využitím CAD, textová část a tabulkové přílohy budou zpracovány v textovém a tabulkovém editoru PC. Ve stanoveném termínu bude výsledný elaborát odevzdán vedoucímu diplomové práce v úpravě a kompletaci podle jednotných pokynů Ústavu architektury FAST VUT v Brně. Při zpracování diplomového projektu je nezbytné se řídit směrnicí děkana č. 19/2011 vč. příloh a dodatků: Úprava odevzdání a zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP) na FAST VUT.

Předepsané přílohy:

Seznam složek:

A.DOKLADOVÁ ČÁST

B.URBANISTICKÁ STUDIE:

- textová část A4 v předepsané podobě
- urbanistická studie s přílohami v úměrných měřítcích (1:1000)
- urbanistický detail v měř.1:500 (příp. 1:400)
- kompletní dokumentace ve formátu A3 a samostatně na formátech A2-A1
- presentační plakát 700/1000mm na výšku

C.URBANISTICKÝ MODEL

CD s dokumentací celého projektu s dodržením metodiky archivace

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).
- 3.

.....

Ing. arch. Radovan Herzan
Vedoucí diplomové práce

Abstrakt

Předmětem diplomové práce je řešení urbanistické studie společenského centra Brno-Lesná, které nebylo v rámci výstavby dokončeno. Zadaná lokalita se nachází na území městské části Brno-Sever, v jižní části katastrálního území Lesná. Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat zadané území a prověřit možnosti využití území, které již má základní dopravní a stavební strukturu a obsahuje hodnoty, které je potřeba respektovat. Hlavní myšlenkou je snaha přivést obyvatelstvo z okrajových částí řešeného území do centra a navrhnout strukturu, která stávající území vhodně doplní a propojí.

Klíčová slova

společenské centrum, obytný soubor Brno - Lesná, urbanistický návrh, Brno - sever

Abstract

The subject of this thesis is the solution of urban studies and social center of Brno Lesna, which was not part of the construction is completed. The specified location is the city district Brno-Sever, in the southern part of the cadastral territory Forest. The main objective of this thesis is to analyze the specified area and examine land use options, which already has a basic transport and building structure and contains a value that needs to be respected. The main idea is to bring the population of the outlying parts of the area to the city and propose a structure that will complement the existing territories and interconnects.

Keywords

social center, residential complex Brno - Lesná, urban design, Brno - sever

...

Bibliografická citace VŠKP

Bc. Vladimíra Olivová *Urbanistické řešení společenského centra obytného souboru Brno-Lesná*. Brno, 2015. 7 s., 16 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Radovan Herzan

.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 18.5.2015

.....
podpis autora
Bc. Vladimíra Olivová

Poděkování:

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu práce Ing. arch. Radovanu Herzanovi, za vedení diplomové práce, cenné rady, připomínky a vstřícnost při konzultacích. Dále doc. Ing. Janu Pavlíčkovi, CSc., za konzultace v rámci dopravního řešení. Také děkuji rodičům za trpělivost a podporu během celého studia.

V Brně dne 18.5.2015

.....
podpis autora
Bc. Vladimíra Olivová

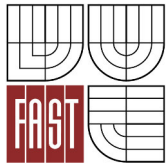
PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY VŠKP

Prohlášení:

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 18.5.2015

.....
podpis autora
Bc. Vladimíra Olivová

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA STAVEBNÍ

POPISNÝ SOUBOR ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Vedoucí práce	Ing. arch. Radovan Herzan
Autor práce	Bc. Vladimíra Olivová
Škola	Vysoké učení technické v Brně
Fakulta	Stavební
Ústav	Ústav architektury
Studijní obor	3501T014 Architektura a rozvoj sídel
Studijní program	N3504 Architektura a rozvoj sídel
Název práce	Urbanistické řešení společenského centra obytného souboru Brno-Lesná
Název práce v anglickém jazyce	Urban concept of social center in residential complex Brno-Lesná
Typ práce	Diplomová práce
Přidělovaný titul	Ing. arch.
Jazyk práce	Čeština
Datový formát elektronické verze	
Anotace práce	Předmětem diplomové práce je řešení urbanistické studie společenského centra Brno-Lesná, které nebylo v rámci výstavby dokončeno. Zadaná lokalita se nachází na území městské části Brno-Sever, v jižní části katastrálního území Lesná. Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat zadané území a prověřit možnosti využití území, které již má základní dopravní a stavební strukturu a obsahuje hodnoty, které je potřeba respektovat. Hlavní myšlenkou je snaha přivést obyvatelstvo z okrajových částí řešeného území do centra a navrhnout strukturu, která stávající území vhodně doplní a propojí.
Anotace práce v anglickém jazyce	The subject of this thesis is the solution of urban studies and social center of Brno Lesna, which was not part of the construction is completed. The specified location is the city district Brno-Sever, in the southern part of the cadastral territory Forest. The main objective of this thesis is to analyze the specified area and examine land use options, which already has a basic transport and building structure and contains a value that needs to be respected. The main idea is to bring the population of the outlying parts of

the area to the city and propose a structure that will complement the existing territories and interconnects.

Klíčová slova společenské centrum, obytný soubor Brno - Lesná, urbanistický návrh, Brno - sever

Klíčová slova v anglickém jazyce social center, residential complex Brno - Lesná, urban design, Brno - sever

DIPLOMOVÁ PRÁCE KVĚTEN 2015 • VEDOUČÍ PRÁCE ING. ARCH. RADOVAN HERZAN • AUTOR **BC. VLADIMÍRA OLIVOVÁ**

PRŮVODNÍ ZPRÁVA
URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ SPOLEČENSKÉHO CENTRA
OBYTNÉHO SOUBORU BRNO - LESNÁ
VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ • FAKULTA STAVEBNÍ • ÚSTAV ARCHITEKTURY

OBSAH

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

- 1.1. Identifikační údaje
- 1.2. Podklady

2. ANALÝZA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

- 2.1. Širší vztahy
- 2.2. Historie území
- 2.3. Dopravní řešení
- 2.4. Zeleň
- 2.5. Limity území

3. URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

- 3.1. Vymezení řešeného území
- 3.2. Základní idea a filosofie
- 3.3. Funkční členění
- 3.4. Bilance

4. DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ

- 4.1. Pozemní komunikace
- 4.2. Doprava v klidu
- 4.3. Pěší trasy

5. ZELEŇ

6. ZÁVĚR

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

1.1. Identifikační údaje

Název práce: URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ SPOLEČENSKÉHO CENTRA
OBYTNÉHO SOUBORU BRNO – LESNÁ

Vedoucí práce: Ing. arch. Radovan Herzan

Vypracovala: Bc. Vladimíra Olivová

Kraj: Jihomoravský

Město: Brno

Městská část: Brno – sever

Katastrální území: Lesná

Výměra řešeného území: 19,6 ha

1.2. Podklady

Územně plánovací dokumentace a podklady:

- Územní plán města Brna
- Polohopis a výškopis
- Stavební zákon a vyhlášky

Mapové podklady a průzkumy

2. ANALÝZA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

2.1. Širší vztahy

Lesná je brněnská městská čtvrť a katastrální území o rozloze 258,2 ha, jež je od 24. listopadu 1990 součástí brněnské městské části Brno – sever. Přestože většinu čtvrti tvoří panelové sídliště, nacházejí se zde také rodinné domy. Zdejší sídliště, které bylo vybudováno v průběhu 60. a 70. let 20. století, je

nejzdařilejším brněnským sídlištěm a díky zdejší zeleni se tato čtvrť řadí mezi nejatraktivnější části Brna.

Řešené území se nachází v jižní části Lesné. Je vymezeno na jihu železniční tratí po ulici Merhautova, na východě pak ulicí Seifertova po prodloužení ulice Heleny Malířové. Ze západu je území ohraničeno tramvajovou trasou.

2.2. Historie území

Moderní Lesná se rozkládá na pozemcích, jež až do 60. let náležely ke katastrálním územím Královo Pole (přibližně polovina katastru Lesné na západě), Husovice (necelá východní polovina a sever Lesné) a Obřany (severovýchodní okrajová část katastru Lesné na východní straně Seifertovy ulice a Kupkova ulice s okolím). Hranice mezi královopolskou a husovickou částí probíhala západně od Čertovy rokle. Od roku 1909 bylo v prostoru dnešního sídliště vojenské cvičiště. Po roce 1925 začala na jihozápadě dnešního katastru Lesné vznikat jako nouzová kolonie Divišova čtvrť. Ve stejné době vznikla na východě dnešní Lesné „Čtvrť Nade Mlýnem“, jež byla od 60. let rozšiřována. Mezi těmito sídelními celky bylo v letech 1962-1973 podle projektu Viktora Rudiše, Ivana Veselého a Františka Zounka postaveno na „zeleném drnu“ nové panelové sídliště Lesná. Původně se podle polohy za železniční tratí nazývalo „Za Tišnovkou“, ale 24. března 1963 získalo svůj dnešní název. V celém sídlišti se uskutečnila rozsáhlá výsadba zeleně. Jako důsledek radikální druhé katastrální reformy Brna z let 1966-1969 vzniklo roku 1969 nové katastrální území Lesná. Počátkem 70. let vznikla na východní straně Seifertovy ulice skupina rodinných domů, jihovýchodně od nich vzniklo menší nízkopodlažní sídliště Barvy. V roce 1976 byla na jihu Lesné u silnice v Okružní ulici postavena podle projektu Viktora Rudiše v akci „Z“ sportovní hala s bazénem a tělocvičnou. V dubnu 1997^[6] se započalo podle projektu Ing. arch. Miroslava Kolofíka s výstavbou moderního bytového komplexu Majdalenky I. na severu Lesné při severní straně Okružní ulice, dokončeného v prosinci roku 2000. V současné době (rok 2010) vzniká severně od něj bytový komplex Nové Majdalenky, který na předchozí volně navazuje.

2.3. Dopravní řešení

Dopravní spojení je poměrně dobré, dvě tramvajové linky č. 9 a 11 jedou téměř do centra sídliště. Výhledově se uvažuje o prodloužení linky č. 5 ze Štefánikovy čtvrti přibližně k Majdalenkám. 12. prosince 2010 došlo k několika změnám ve vedení autobusových linek. Linka 46 je nyní vedena v úseku Haškova - Blažkova - Štefánikova čtvrť - Lesnická. Odkud ve špičce pracovních dnů pokračuje dále po trase linky 66. Na lince jsou také v odpoledních hodinách pracovních dnů vedeny expres spoje v úseku Haškova - Lesná nádraží a dále expres k zastávce Lesnická a dále zpět přes Štefánikovu čtvrť do Lesné. Linka 57 je vedena v úseku Tomkovo náměstí - Merhautova - Halasovo náměstí - Haškova - Soběšice- Vranov. Vybrané spoje jsou ukončeny již na Haškově. Linka 66 nově jede v úseku Haškova - Halasovo náměstí - Lesnická kde linka dále pokračuje jako linka 46 přes Štefánikovu čtvrť na Haškovu. V provozu je však jen ve špičce pracovních dnů. Na Lesnou dále zajíždí okružní linky 44 a 84 a nově se k nim ve špičkách přidala i linka 53. V noci zajišťuje obsluhu autobusová linka N92, která je vedena v úseku Halasovo náměstí - Haškova - Blažkova - Štefánikova čtvrť - Hlavní nádraží, kde je zajištěn přestup na ostatní noční linky. Od 15. prosince 2006 je v provozu nová vlaková zastávka Lesná - nádraží, na které zastavují vlaky linky S1 a S3 Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje. Jestliže vlak není opožděn, je to nejrychlejší možná cesta na brněnské Hlavní nádraží.

Sídlištěm prochází okružní komunikace (ulice Okružní a Seifertova).

2.4. Zeleň

Podstatnou většinu čtvrtě tvoří panelové sídliště, postavené na mírném svahu nad silnicí spojující Královo Pole a Husovice a nad železniční tratí Praha-Brno. Mezi jednotlivými domy se nachází množství zeleně. Ve středu sídliště se nachází hluboká zalesněná Čertova rokle.

2.5. Limity území

Ačkoliv je prostor Lesné hodnotným místem nejen v rámci Brna, vyskytuje se zde řada problémů a omezení, které na hodnotě území ubírají.

Na území se nachází tři limity. Je to ochranné pásmo železnice na jižní hraně řešeného území. Dále limita bezpečnostního pásma plynovodu VTL a plochy významné zeleně dle vyhlášky města Brna.

Problémem je také nadměrný hluk způsobený silničním provozem, zejména na ulici Okružní.

3. URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

3.1. Vymezení řešeného území

Lesná je situována v prostoru rekreačních lesů 3 km na sever od centra města Brna. Území se svažuje k jihu, je obklopeno a brázděno zalesněnými roklemi a panoramatickými pohledy na město a jeho okolí.

Velkoprostorová kompozice organizuje všechny obytné okrsky kolem zeleného přírodního útvaru.

Řešené území se nachází v jižní části Lesné. Je vymezeno na jihu železniční tratí po ulici Merhautova, na východě pak ulicí Seifertova po prodloužení ulice Heleny Malířové. Ze západu je území ohraničeno tramvajovou trasou.

3.2. Základní idea a filosofie

Základní myšlenkou návrhu je maximálně využít stávající stavu území a pohybu v něm.

Ideou je vytvoření prostoru, který pokryje všechny potřeby pro fungující společenské centrum.

3.3. Funkční členění

Převážná část plochy řešeného území spadá do kategorie plochy obchodu a služeb. Nově vzniklý polyfunkční komplex vedle obchodního domu Lidl doplňuje stávající potřeby v území.

V rámci občanského vybavení byla struktura doplněna o objekt Kulturního domu a administrativní budovy možného sídla úřadu pro městskou část Brno – sever.

Doplněny byly také plochy pro sport a plochy dopravní pro potřebu pokrytí nároků na parkovací místa.

Prostor stávající benzinové pumpy a technického dvora byly nahrazeny objekty pro bydlení.

3.4. Bilance

Celková rozloha řešeného území: 19,60 ha

Funkční plochy:

- Plochy bydlení ... 1,85 ha
- Plochy občanského vybavení ... 1,40 ha
- Plochy obchodu a služeb ... 7,25 ha
- Plochy pro sport ... 0,30 ha
- Plochy zeleně ... 2,10 ha
- Plochy dopravy ... 6,5 ha
- Plochy technické infrastruktury ... 0,20 ha

Hrubé podlažní plochy (navrhované objekty)

- Plochy bydlení ... 10560 m²
- Plochy občanského vybavení ... 7700 m²
- Plochy obchodu a služeb ... 6325 m²
- Plochy pro sport ... 2250 m²
- Plochy dopravy ... 3255 m²

Doprava v klidu

- Počet parkovacích míst celkem ... 1024

4. DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ

4.1. Pozemní komunikace

Základní dopravní řešení stávajícího stavu bylo ponecháno. Jedinou výraznější změnou bylo upravení křižovatky ulic Okružní a Halasovo náměstí.

Zastávky MHD byly ponechány dle aktuálního stavu. Došlo pouze k drobným úpravám prostoru zastávek z důvodu bezpečnosti a přehlednosti v místě křižovatek.

4.2. Doprava v klidu

Problém s parkovacími plochami byl vyřešen vytvořením oficiálních, převážně kolmých parkovacích stání.

V prostoru Halasova náměstí byl navržen nový objekt parkovacího domu.

4.3. Pěší trasy

Návrh reaguje na stávající pěší trasy a pohyb v území. Hlavní osy byly zvýrazněny úpravou veřejného prostoru.

5. ZELENĚ

Plochy zeleně byly v maximální míře respektovány a zachovány. Především stabilizované plochy zeleně v okolí polikliniky Lesná a v místě zastávky Halasovo náměstí podél tramvajové trasy.

6. ZÁVĚR

Předmětem diplomové práce je řešení urbanistické studie společenského centra Brno-Lesná, které nebylo v rámci výstavby dokončeno. Zadaná lokalita se nachází na území městské části Brno-Sever, v jižní části katastrálního území Lesná. Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat zadané území a prověřit možnosti využití území, které již má základní dopravní a stavební strukturu a obsahuje hodnoty, které je potřeba respektovat. Hlavní myšlenkou je snaha přivést obyvatelstvo z okrajových částí řešeného území do centra a navrhnout strukturu, která stávající území vhodně doplní a propojí.